

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΝΟΤΗΤΑ 18 – Από την άφιξη του Όθωνα (1833) έως την 3η Σεπτεμβρίου 1843

Ένας οδηγός μελέτης, για να μην ξεχνιόμαστε...

Ας συνδεθούμε με τα προηγούμενα...

- Γιατί οι Μεγάλες Δυνάμεις επεμβαίνουν, για μία ακόμη φορά, στα ελληνικά πράγματα; Τι έχει προηγηθεί;

Η εκλογή και η άφιξη του Όθωνα στην Ελλάδα

- Ποιες αποφάσεις παίρνουν οι Δυνάμεις;

Ας προβληματιστούμε λίγο... Ποια μορφή πολιτεύματος προέβλεπαν τα Συντάγματα του Αγώνα; Τι έγινε τελικά;

Η περίοδος της Αντιβασιλείας (1833 - 1835)

- Ποιοι συνόδευσαν τον Όθωνα και γιατί;

Δείτε και την εικόνα 1 (σελ. 57), που παρουσιάζει την άφιξη του Όθωνα στην Ελλάδα...

- Ποιος ήταν ο στόχος της Αντιβασιλείας;
- Πώς οργανώθηκε η διοίκηση του κράτους; Γιατί αποφασίστηκε να μεταφερθεί η πρωτεύουσα από το Ναύπλιο στην Αθήνα;
- Πώς οργανώθηκε ο στρατός; Πώς αντέδρασαν οι Έλληνες αγωνιστές που δεν έγιναν δεκτοί στις ένοπλες δυνάμεις;
- Πώς οργανώθηκε η εκπαίδευση; Ποιες ομοιότητες και ποιες διαφορές μπορείτε να εντοπίσετε σε σχέση με την οργάνωση της εκπαίδευσης επί Καποδίστρια;
- Τι προβλεπόταν για την εκπαίδευση των κοριτσιών;

Και κάποια επιπλέον στοιχεία...

Αριθμός σχολείων 1855 - 1856

Ελληνικά σχολεία → 5 για κορίτσια – 80 για αγόρια

Γυμνάσια → 7 μόνο για αγόρια

Αριθμός μαθητών/μαθητριών 1855 – 1856

Ελληνικά σχολεία → 480 κορίτσια – 4.224 αγόρια

Γυμνάσια → 1.031 αγόρια

Τα συμπεράσματά σας;

- Τι αποφασίστηκε για την Ελληνική εκκλησία και γιατί;
- Ποια ήταν η στάση των Ελλήνων απέναντι στην Αντιβασιλεία;

Η περίοδος της απόλυτης μοναρχίας του Όθωνα (1835 - 1843)

- Τι άλλαξε όταν ο Όθωνας έγινε απόλυτος μονάρχης; Ποια πολιτική ακολούθησε και πώς έγινε δεκτή;

Η 3^η Σεπτεμβρίου 1843

- Τι αποφάσισαν οι δυνάμεις και γιατί;

Δείτε και αυτό...

<http://thessgiatro.gr/index.php/topics/thessaloniki-videos/item/4578-to-daneio-tou-othona-kai-i-xreokopia-tou-ellinikou-kratous-oi-diapragmateuseis-pou-kratisan-22-xronia>

Το δάνειο του Όθωνα και η χρεωκοπία του Ελληνικού Κράτους. Οι διαπραγματεύσεις που κράτησαν 22 χρόνια.

- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Ποιοι αντέδρασαν και ποια κοινή πεποίθηση μοιράζονταν;
- Τι έγινε τη νύχτα της 3^{ης} Σεπτεμβρίου 1843;

Δείτε και την εικόνα 2 (σελ. 58)... Ποια είναι η κεντρική μορφή του πίνακα; Πώς απεικονίζεται ο Όθωνας; Ποια μορφή διακρίνεται πίσω του;

- Ποια ήταν η στάση του Όθωνα; Ποια ήταν η αλλαγή στην πολιτική ζωή της χώρας;

Τώρα μελετήστε και την πηγή στη σελ. 57. Ποιες είναι οι τρεις διαφορετικές απόψεις για το έργο της Αντιβασιλείας που παρουσιάζονται;

Και ένα ενδιαφέρον βίντεο, που θα σας βοηθήσει να εμπεδώσετε όσα μελετήσατε - από την εκπομπή «Μηχανή του χρόνου».

<https://www.youtube.com/watch?v=PskJhaStnlA>

Τα βασικά...

- Όθωνας → πρώτος βασιλιάς της Ελλάδας – οι Δυνάμεις επιβάλλουν την απόλυτη μοναρχία
- Αντιβασιλεία → συγκεντρωτικό κράτος κατά τα δυτικά πρότυπα ≠ δε λάμβανε υπόψη τις ιδιομορφίες της χώρας
- Κίνημα της 3^{ης} Σεπτεμβρίου → σύνταγμα

Όροι – λέξεις-κλειδιά

- Όθωνας – απόλυτη μοναρχία
- Αντιβασιλεία – συγκεντρωτικό σύστημα διακυβέρνησης
- Ελληνικά σχολεία – Γυμνάσια – Πανεπιστήμιο – Πολυτεχνικό Σχολείο
- Αυτοκέφαλη ελληνική εκκλησία
- Κίνημα της 3^{ης} Σεπτεμβρίου – σύνταγμα

ΕΝΟΤΗΤΑ 18

Από την άφιξη του Όθωνα (1833) έως την 3^η Σεπτεμβρίου 1843

Η εκλογή και η άφιξη του Όθωνα στην Ελλάδα

- Μετά τη δολοφονία του Καποδίστρια → εμφύλιος πόλεμος

- Επέμβαση των Δυνάμεων → ήθελαν να αποτρέψουν τη δημιουργία μιας εστίας αναταραχής, που θα έβλαπτε τα συμφέροντά τους

↓

1. Όρισαν ως βασιλιά της Ελλάδας τον Όθωνα, γιο του βασιλιά της Βαυαρίας (*συνθήκη του Λονδίνου – 1832*)
2. Ως πολίτευμα ορίστηκε η απόλυτη μοναρχία
3. Έδωσαν στην Ελλάδα 20.000.000 φράγκα ως πρώτη δόση ενός δανείου 60.000.000 φράγκων

Η περίοδος της Αντιβασιλείας (1833 - 1835)

- Ο Όθωνας ήταν ανήλικος → μέχρι την ενηλικίωσή του την εξουσία θα ασκούσε η Αντιβασιλεία: μια επιτροπή από Βαυαρούς αξιωματούχους διορισμένους από τον πατέρα του Όθωνα

- Στόχος της Αντιβασιλείας → να οικοδομήσει ένα σύγχρονο εθνικό κράτος κατά τα δυτικά πρότυπα – τρίπτυχο:

- εθνική ανεξαρτησία
- βασιλική απολυταρχία
- συγκεντρωτικό σύστημα διακυβέρνησης

- *Διοίκηση του κράτους* → συγκεντρωτική

- Η Ελλάδα διαιρέθηκε σε 10 νομούς
- Η πρωτεύουσα μεταφέρθηκε από το Ναύπλιο στην Αθήνα (1834) → το νέο κράτος ήταν κληρονόμος της αρχαίας Ελλάδας

- *Στρατός* → βασίστηκε αρχικά στους 3.500 Βαυαρούς στρατιωτικούς που είχαν έρθει μαζί με τον Όθωνα – οι Έλληνες αγωνιστές που δεν έγιναν δεκτοί στις ένοπλες δυνάμεις έμειναν χωρίς κανέναν πόρο ζωής

↓

- Μεγάλη δυσαρέσκεια
- Στροφή αρκετών στη ληστεία

- *Εκπαίδευση*

1. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση → επταετούς διάρκειας αλληλοδιδασκτικά *Δημοτικά σχολεία*
2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση:
  - τριτάξια *Ελληνικά σχολεία* ← πρωτεύουσες των επαρχιών
  - τετρατάξια *Γυμνάσια* ← πρωτεύουσες των νομών
3. Τριτοβάθμια εκπαίδευση:
  - *ίδρυση Πανεπιστημίου* στην Αθήνα (1837)
  - *Πολυτεχνικό Σχολείο* → πρόδρομος του σημερινού Πολυτεχνείου

+ Εκπαίδευση των κοριτσιών → παρέμεινε παραμελημένη

- *Ελληνική εκκλησία*

- Ορίστηκε *αυτοκέφαλη* → χωρίστηκε διοικητικά από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως (δεδομένου ότι αυτό βρισκόταν σε οθωμανικό έδαφος, υπό την άμεση επιρροή του σουλτάνου)

- *Στάση των Ελλήνων απέναντι στην Αντιβασιλεία:*

- αρχικά δύσπιστη
- στη συνέχεια αποκάλυπτα εχθρική → συνωμοτικές κινήσεις με σκοπό την ανατροπή της – ανοιχτές εξεγέρσεις

Η περίοδος της απόλυτης μοναρχίας του Όθωνα (1835 - 1843)

- Ανάληψη της διακυβέρνησης από τον Όθωνα → προσπάθησε, όπως και η Αντιβασιλεία, να περιορίσει την επιρροή των κομμάτων ενισχύοντας κατά περιόδους ένα από αυτά και περιθωριοποιώντας τα άλλα

↓

Αντιδράσεις – εξεγέρσεις τοπικού χαρακτήρα (Υδρα, Μεσσηνία)

Η 3^η Σεπτεμβρίου 1843

1. Η οικονομική κατάσταση των αγροτών χειροτέρευε
2. Στην ύπαιθρο αναπτυσσόταν η ληστεία
3. Η Ελλάδα αδυνατούσε να ξοφλήσει τα δάνειά της

↓

Οι Δυνάμεις επέβαλαν στη χώρα:

- οικονομικό έλεγχο
- περικοπή των κρατικών δαπανών

↓

Από τα πρώτα θύματα των περικοπών: οι στρατιωτικοί → στράφηκαν εναντίον του Όθωνα

- Γενική αναταραχή → έντονη κινητοποίηση με πρωτεργάτες πολιτικούς από όλα τα κόμματα (Μαυροκορδάτος, Κωλέττης, Μεταξάς, Λόντος)

↓

Κοινή πεποίθηση → η παραχώρηση συντάγματος:

- θα απάλλαζε τη χώρα από τους Βαυαρούς
- θα την ανακούφιζε από την οικονομική και κοινωνική κρίση

- 3^η Σεπτεμβρίου 1843 → δυνάμεις της φρουράς της Αθήνας – πολλοί πολίτες με επικεφαλής τον συνταγματάρχη Δημήτριο Καλλέργη και τον αγωνιστή του '21 Μακρυγιάννη

↓

συγκεντρώθηκαν έξω από τα ανάκτορα (σημερινή Βουλή) – απαίτησαν από τον Όθωνα να παραχωρήσει σύνταγμα (σε ανάμνηση των γεγονότων ο χώρος ονομάστηκε *πλατεία Συντάγματος*)

- Όθωνας → αρχικά αρνήθηκε – τελικά υποχρεώθηκε να προκηρύξει εκλογές για Εθνοσυνέλευση, που θα ψήφιζε σύνταγμα

↓

Τελείωσε η περίοδος της απόλυτης μοναρχίας του Όθωνα